

permisit enim se capi et flagellari ut homo, tanquam non habens in se virtutem divinitatis : unde in evangelio dominicæ passionis dicitur : *Jesus autem abscondit se, et exiit de templo*. Item hoc tempore nullæ sanctorum imagines super altare poni possunt.

II. Tempore passionis omittuntur suffragia communia. In missa dicitur præfatio de cruce, nisi propriam habeat. Omittitur psalmus *Judica* in missa, et a completorio ante dominicam passionis inclusive *Gloria Patri* in omnibus responsoriis, invitatorio matutini, introitu missæ, post psalmum *Lavabo* et ad *Asperges* (non autem in fine aliorum psalorum) ad imitandam antiquam officii simplicitatem, quæ officio passionis maxime congruit : psalmus tamen *Judica* et *Gloria Patri* tantum omittuntur in officio et missis de dominica et de feria, non autem in officio et missis festivis neque in votivis, etiamsi dicantur de cruce vel passione Domini, quæ fiunt et dicuntur ut ante tempus passionis. Si in sabbato ante dominicam passionis aut palmarum, vel feria secunda post dominicam passionis celebretur festum duplex, in responsorio brevi completorii sabbati et dominicæ dicitur *Gloria Patri* quia officium est de duplici; si autem iisdem diebus celebretur semiduplex, omittitur, quia officium saltem a capitulo vesperrarum est de dominica (1).

III. In psalmo *Venite, exultemus* ad quartum versum omittuntur *Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra*, et post invitatorium semel dictum, incipitur sicut in *exacerbatione*. Item in fine ejusdem psalmi omittitur *Gloria Patri*, ut supra dictum est, et cum eo pariter omittitur pars sequens invitatorii *Nolite obdurare corda vestra*; ita ut post versum *Quadragesima annis* etc. integrum invitatorium : *Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra* bis dicatur, sed nihil ultra. In choro ultima repetitio fit : 1° partim a chorista, et 2° partim a choro (2).

(1) Merati tom. 2, de dom. pass. n. III; Guyetus lib. 4, c. 18, q. 26.

(2) S. R. C. 24 Jul. 1683, n. 2880-3029, 1, et 18 Dec. 1694, n. 3198-3347.

IV. In missis dominicæ passionis et feriarum temporis passionis duæ tantum dicuntur orationes, etiam occurrente commemoratione festi simplicis, quia in eo casu oratio *Ecclesiæ* vel pro Papa omittitur (1). In occurrentibus tamen semiduplicibus tres dicuntur (2) et similiter in votivis, scilicet secunda feriæ, et tertia *Ecclesiæ* vel pro Papa. In ecclesiis autem cathedralibus et collegiatis, in quibus occurrente semiduplici duæ cantantur missæ, in utraque tantum duæ dicuntur orationes, omissa illa *Ecclesiæ* vel pro Papa in missa semiduplicis, si commemoratio simplicis occurrat (3).

22.

DE BENEDICTIONE PALMARUM.

Rub. missalis. *Completa Tertia, et facta aspersione aquæ more solito, Sacerdos indutus pluviali violaceo, vel sine casula, cum ministris similiter indutis, procedit ad benedicendum ramos palmarum, et olivarum, sive aliarum arborum, in medio ante Altare, vel ad cornu Epistolæ positos. Et primo cantatur a Choro antiphona Hosanna filio David etc. Deinde Sacerdos stans in cornu Epistolæ, non vertens se ad populum, dicit in tono Orationis Missæ ferialis Dominus vobiscum etc.*

Postea Subdiaconus in loco solito cantat... Lectionem in tono Epistolæ, et in fine osculatur manum Sacerdotis.

Dum cantatur responsorium, Diaconus ponit librum Evangeliorum super Altare : et Sacerdos, ministrante Diacono naviculam, ponit incensum in thuribulo. Deinde Diaconus dicit : Munda cor meum, accipit librum de Altari, petit benedictionem a Sacerdote : postea Subdiacono librum tenente, medio inter duos Acolythos tenentes candelabra accensa, signat librum, incensat, et cantat

(1) S. R. C. 13 Sept. 1692, n. 3142-3291, et 15 Sept. 1736, n. 3905-4054, 1.

(2) Rub. gen. miss. tit. IX, n. 5.

(3) S. R. C. 10 Jan. 1693, n. 3152-3301, 15.

Evangelium... more consueto : quo finito, Subdiaconus defert librum osculandum Sacerdoti, qui et incensatur a Diacono.

Post hæc benedicuntur rami. Sacerdos stans in eodem cornu Epistolæ, dicit in tono Orationis ferialis Dominus vobiscum etc.

(Finitis orationibus) Celebrans ponit incensum in thuribulum, deinde ter aspergit ramos aqua benedicta, dicendo Antiphonam, Asperges me, sine cantu, et sine Psalmo, et ter adolet incenso. Postea dicit Dominus vobiscum etc.

Completa benedictione, dignior ex Clero accedit ad Altare, et dat ramum benedictum Celebranti, qui non genuflectit, nec osculatur manum dantis. Postea Celebrans stans ante Altare versus ad populum distribuit ramos, primum digniori, a quo ipse accepit, deinde Diacono et Subdiacono paratis, et aliis Clericis singulatim per ordinem, ultimo laicis : omnibus genuflectentibus, et ramum ac manum Celebrantis osculantibus, exceptis Prælati, si adsint. Et cum inceperit distribuere, a choro cantantur sequentes antiphonæ : Pueri Hebræorum etc. Quæ si non sufficiant, repetantur, quousque ramorum distributio finiatur. Deinde Sacerdos dicit Dominus vobiscum, etc.

Postea fit Processio. Et primo Celebrans imponit incensum in thuribulum : et Diaconus vertens se ad populum, dicit : Procedamus in pace. Et Chorus respondet : In nomine Christi. Amen. Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante : deinde Subdiaconus paratus, deferens Crucem, medius inter duos Acolythos cum candelabris accensis : sequitur Clerus per ordinem, ultimo Celebrans cum Diacono a sinistris, omnes cum ramis in manibus : et cantantur sequentes Antiphonæ, vel omnes, vel aliquæ, quousque durat Processio : Cum appropinquaret, etc.

In reversione Processionis, duo vel quatuor Cantores intrant in Ecclesiam, et clauso ostio, stantes versa facie ad Processionem, incipiunt V. Gloria, laus, et decantant

duos primos versus. Sacerdos vero cum aliis extra Ecclesiam repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant alios versus sequentes, vel omnes, vel partem, prout videbitur, et qui sunt extra, ad quoslibet duos versus respondent, Gloria, laus, sicut a principio.

Postea Subdiaconus hastili Crucis percutit portam : qua statim aperta, Processio intrat Ecclesiam, cantando Resp. Ingrediente Domino.

Generaliter prænotanda sunt sequentia : 1° Benedictio palmarum in hac dominica, cinerum feria quarta cinerum, et candelarum 2 Februarii, regulariter fieri potest et debet in unaquaque ecclesia, uti declaratur per S. R. C. (1), quoad ecclesias monialium (2), regularium (3), confraternitatum (4), salvis tamen conventionibus, pactis, constitutionibus synodalibus, consuetudine (5). In ecclesiis tamen regularibus palmæ, cineres et candelæ benedictæ in ecclesia tantum a populo recipiendæ sunt; inde autem ad domus habitantium sub parochia transmitti nequeunt (6).

2° Benedictio palmarum, cinerum et candelarum fieri debet per celebrantem missam sequentem (7).

3° Ad faciendam hanc benedictionem, non est necesse, ut ss. Sacramentum e tabernaculo removeatur. Si ss. Sacramentum sit expositum in precibus 40 horarum; benedictio palmarum (cinerum et candelarum) facienda est in alio sacello laterali, quo magis fert ecclesiæ structura, distante ab ara

(1) 31 Mart. 1640, n. 1061-1208.

(2) 6 Sept. 1663, n. 2104-2251.

(3) 8 Ap. 1702, n. 3477-3626.

(4) 10 Dec. 1703, n. 3521-3670, 5.

(5) Cavalieri tom. 4, dec. 194.

(6) S. R. C. 9 Jun. 1668, n. 2290 et 2293-2441 et 2444, 1; Lucius Ferraris candela, n. 1-3.

(7) S. R. C. 22 Mart. 1653, n. 1516-1663; 17 Mart. 1663, n. 2057-2204; 1 Sept. 1838, n. 4692-4838.

maxima, in qua ss. Sacramentum est expositum, servatis omnibus cæremoniis in missali præscriptis, sed absque processione (1). In ecclesiis autem, in quibus unicum tantum altare habetur, vel non tale sacellum, ut in decreto requiritur, expedit potius, ne periculum scandali et irreverentiæ præbeatur, ut benedictio omittatur (2) : quod in civitatibus absque incommodo fieri potest, cum in aliis ecclesiis palmæ, cineres, et candelæ benedicantur. Si unica tantum ecclesia, in qua dictæ fiunt benedictiones, habeatur; ss. Sacramentum competenti velo occultari potest, ut fiant benedictiones, omittendo tamen processionem, et cavendo, ne terga ss. Sacramento vertantur.

In aliis expositionibus ss. Sacramentum in tabernaculum reponendum est, eo fine, ut fiant omnes cæremoniæ præscriptæ, et etiam processio, qua finita ss. Sacramentum rursus exponi potest. Et notandum idem fieri posse in expositione ss. Sacramenti, quæ in his locis fieri solet per tres dies continuos ad instar orationis 40 horarum, ss. Sacramento de nocte reposito; quia decretum citatum agit de continua oratione 40 horarum diu noctuque : ita ut, sicut ss. Sacramentum de nocte reponitur, et oratio interrumpitur, sic etiam reponi possit ad faciendas benedictiones et cæremonias in missali præscriptas. Idem dicendum est de adoratione perpetua, quæ sicut a fidelibus diu noctuque sive in ecclesia sive in domibus continuatur, ss. Sacramento per diem tantum exposito, sic etiam a fidelibus continuari potest, etiamsi ss. Sacramentum tempore benedictionis reponatur.

4° In altari infra solemnem benedictionem et distributionem palmarum, cinerum et candelarum sex accenduntur candelæ, prout infra missam.

23. Pro benedictione palmarum : 1° altare simpliciter præparandum est sine floribus et sine imaginibus. Palmæ benedicendæ ponuntur super mensam in medio ante altare vel ad cornu epistolæ prope inferiorem gradum lateralem collo-

(1) Ita S. R. C. 17 Sept. 1822, n. 4440-4590, 10.

(2) Gardellini in dec. cit.

catam. Crux processionalis præparatur in loco apto prope credentiam.

2° Celebrans indutus esse debet amictu, alba, cingulo, stola, et etiam pluviali si habeatur, violacei coloris, sed sine manipulo, etiamsi solus, aut sine pluviali officium faciat (1). Diaconus autem et subdiaconus induuntur amictu, alba, cingulo, et etiam manipulo, quia epistolam et evangelium cantant, sed sine dalmatica et tunicella : in cathedralibus et præcipuis ecclesiis utuntur planetis plicatis. Diaconus etiam stolam assumit.

3° Sacerdos semper stat in cornu epistolæ, ibique omnia agit, legit et cantat, etiam evangelium, præfationem et omnes orationes usque ad distributionem palmarum. Dicens *Dominus vobiscum* non vertit se ad populum. *Dominus vobiscum*, orationes, præfationem et omnia alia legit aut cantat junctis ante pectus manibus, easque non disjungit ad *Dominus vobiscum* et *Oremus*, sed caput tantum inclinat ad *Oremus* et ss. nomen *Jesu*, dum occurrit.

4° In orationibus nihil est mutandum, licet benedicantur rami non palmarum, nec olivarum, sed aliarum arborum (2). Dum in orationibus rami sunt signandi, sacerdos sinistram super altare ponit (3).

5° Finitis orationibus, sacerdos in cornu epistolæ imponit incensum, et benedicit more solito, dicens *Ab illo benedicaris* : ramos aspergit ter 1° in medio, 2° a dextris eorum, et 3° a sinistris eorum, dicens *Asperges me, Domine, hyssopo* etc. et deinde eodem modo thurificat, nihil dicens.

6° Completa benedictione, sacerdos a cornu epistolæ ad medium altaris accedit, eique debita facta reverentia, se vertit ad populum in medio suppedanei, ita ut qui palmas accepturi sunt, super illius extremitatem genuflectere possint, nisi suppedaneum sit nimis angustum, quo casu super alterum gradum genuflectere possunt.

(1) Merati p. 4, tit. 7, n. 11.

(2) Gavantus, tom. I, p. 4, tit. 7, n. 11.

(3) Rub. ritu celeb. M. tit. III, n. 5.

Si aliquis adsit sacerdos, et si plures dentur, dignior illius ecclesiæ, tempestive accedit in habitu choralis, sine stola, et cum debitis reverentiis altari et celebranti faciendis; ascendit ad gradum proximiorum suppedaneo, ubi stans, accepta palma de manu ministri, eam dat celebranti pariter stanti, cum osculo palmæ ab utroque facto, sed non manus. Celebrans acceptam palmam vel super altare deponit, vel ministro tradit servandam. Tum alter sacerdos genuflexus super suppedaneum, palmam a celebrante cum osculo palmæ et manus accipit (1); deinde surgit, et cum debita reverentia recedit. Si non adsit sacerdos, aliquis clericus vel minister post incensatas palmas, easdem pro celebrante et ministris super medium altaris collocat: et celebrans accedens ad medium, facta cruci reverentia, flectit utroque genu super suppedaneum facie ad crucem versa, et genuflexus accipit pro seipso ex altari palmam, quam osculatur in inferiori parte, et statim reponit, vel ministro tradit servandam. Diaconus autem, etiamsi sit sacerdos, palmam celebranti non tradit quia rubricæ qualitatem sacerdotis exigunt, et diaconus in actuali ministerio inferior censetur; ita ut celebrans in hoc casu palmam ab altari accipat, ac si alius non adsit sacerdos.

Deinde celebrans, stans in suppedaneo, ut supra dictum est, ministrante ministro, palmas distribuit, primo clericis secundum ordinem dignitatis, deinde magistratibus et nobilibus (magistratibus autem et officialibus majoribus etiam fieri potest ante presbyteros et clericos, nisi laudabilis adsit consuetudo (2), ut clerici ante illos accipiant), ultimo laicis, primo viris, deinde feminis. Laicis autem palmæ congruentius distribuuntur ad cancellos. Si populus sit numerosus, alius sacerdos superpelliceo et stola indutus, laicis palmas distribuere potest (3). Si adsit Prælati, vel loco dignioris

(1) Rub. supra; S. R. C. 14 Feb. 1705, n. 3561-3710, 6; Merati p. 4, tit. 6, n. XVI.

(2) Cærem. Ep. lib. 2, c. 16, n. 10.

(3) Gavantus p. 4, tit. 7, rub. 14, litt. h.

sacerdotis ad celebrantem accedit, eique palmam tradit; vel postquam celebrans palmam a digniori acceperit, prælatus ante eundem digniorem palmam ad altare a celebrante recipit; et si ad altare non accedat, aliquis sacerdos designatus palmam ipsi cum debitis reverentiis defert (1).

Celebrans palmas distribuit stans et aperto capite. Palmas accipientes omnes bini accedunt (2) cum debita reverentia facienda primum altari ante ejus infimum gradum, et deinde celebranti stantes ante eum; tum flectunt utroque genu super suppedaneum, et osculantes prius ramum et deinde manum celebrantis (3) palmas accipiunt: deinde surgentes, adhuc stantes ante celebrantem, eidem reverentiam renovant, et descendentes de altari, huic etiam ante infimum gradum renovant reverentiam, et discedunt. Prælati et canonici ecclesiæ cathedralis stantes inclinati, et cum osculo palmæ, sed non manus, palmas accipiunt (4). Nec etiam convenit, ut mulieres osculentur manum sacerdotis, sed palmam tantum.

7° In processione omnes, præter thuriferarium et acoluthos cum candelabris, palmas deferunt, dextra ab iis, qui sunt a dextris, et sinistra ab iis, qui sunt a sinistris. Cruci processions in summitate ramusculus ex palmis benedictis prævie alligatur.

Processio exire debet extra ecclesiam; si autem exire nequeat, fieri potest intra ambitum ecclesiæ, et eo casu quod ante portam agendum est, in vestibulo ecclesiæ vel alio loco opportuno fieri potest. In reversione processions duo vel quatuor ecclesiam intrant; clauso ostio, stantes facie versa ad portam, incipiunt *Gloria, laus* etc. et dicunt duos primos versus usque ad *Hosanna piūm*; deinde qui sunt extra ecclesiam, eosdem versus repetunt: tum qui sunt intus, alios duos versus sequentes cantant, et qui sunt extra, iterum respondent *Gloria, laus*: et sic successive omnes vel aliqui

(1) Merati p. 4, tit. 7, n. 19 et 20, item tit. 14, n. 12.

(2) Cærem. Ep. lib. 2, c. 17, n. 2 et 3.

(3) S. R. C. 16 Sept. 1865, n. 5353.

(4) Cærem. Ep. lib. 2, c. 17, n. 2.

tantum versus cantantur, prout expedire videtur (1). Extra ecclesiam crucifer se sistit ante portam, post eum celebrans, et reliqui stant in duas partes divisi, vel per gyrum. Dictis vel cantatis versibus omnibus vel aliquibus, crucifer calce hastilis crucis semel percutit imam partem ipsius portæ, ita ut fragor intus audiatur; qua statim aperta ab iis, qui sunt intra ecclesiam, processio intrat cantando responsorium *In-grediente Domino*.

In processionali jussu Rmi et Illmi D. M. Hovii, Archiepiscopi Mechl. edito in usum provinciæ Mechliniensis post decantatos versus cantici *Gloria, laus*, etc. in ecclesiis, in quibus adest consuetudo, addenda permittuntur *Attollite portas* etc. Notandum autem hæc non haberi in missali neque in rituali Romano: cum tamen aperte non repugnent rubricis missalis, neque bullæ s. Pii V, cum fiant extra missam; ubi adest consuetudo, laudabiliter addi posse videntur (2).

24. In ecclesiis, in quibus palmæ solemniter benedicuntur: 1º celebrans procedit ad altare, præcedentibus ceroferariis cum candelis accensis, medius inter diaconum et subdiaconum, si pluviali sit indutus: et alias unus post alium. Ad altare debite reverentia facta, ceroferarii candelabra deponunt; et facta aspersione aquæ, celebrans ad altare ascendit, illud ut initio missæ osculatur, deinde ad cornu epistolæ accedit, ubi stans medius inter diaconum et subdiaconum, manibus junctis et se non signando, legit antiphonam *Hosanna*, quæ interim cantatur a choro.

2º Sacerdos finita antiphona, cantat in tono feriali *Dominus vobiscum* et orationem, ut supra dictum est, legit lectionem et graduale; cantata lectione a subdiacono, præbet ei manum osculandam, eique benedicit uti post epistolam; et deinde se inclinando versus crucem altaris in eodem cornu

(1) Missale romanæ edit. 1845 et 1861; Rituale Rom.; mem. rit. pro min. ecc.; Cavalieri t. 4, dec. 218, 5.

(2) Vid. Grancelas comm. hist. in brev. lib. 2, c. 53; Cavalieri tom. 4, dec. 218, n. 8.

epistolæ legit *Munda cor, Jube, Dominus sit in corde meo* etc. atque evangelium more solito, sed sine osculo libri (1).

Subdiaconus, dum celebrans primam cantat orationem, vadit ad scamnum vel credentiam, ibi planetam, si ea utatur, exuit, accipit missale, et cantata oratione, cantat lectionem eodem modo ac epistolam in missa. Cantata lectione, et facta in medio altaris debita reverentia, accedit ad osculum manus celebrantis; deinde librum ministro vel diacono tradit, planetam resumit, librum non defert, sed ad dextram celebrantis accedit, eique assistit et respondet ad evangelium.

Diaconus infra lectionem celebranti assistit, respondet *Deo gratias*, et deinde deposita prius planeta plicata, si ea utatur, de more defert librum evangeliorum super medium altaris. Tum celebrans, lecto evangelio, more solito incensum in thuribulum cum benedictione imponit ministrante diacono et invitante ad benedictionem. Deinde diaconus genuflexus super suppedaneum ante medium altaris, capite inclinato recitat *Munda cor*, librum de altari accipit, et genuflexus in suppedaneo versus celebrantem, petit benedictionem, quam celebrans conversus ad diaconum in cornu epistolæ, dat more solito cum osculo manus. Diaconus accepta benedictione, accedit cum subdiacono, thuriferario et acolythis cum candelabris, ad cantandum evangelium loco et more solito ut in missa solemniori: quo finito subdiaconus librum defert osculandum ad sacerdotem, qui interea dicit *Per Evangelica dicta*, et deinde a diacono incensatur. Postea diaconus planetam plicatam, si ea utatur resumit, et accedit ad dextram celebrantis, et subdiaconus ad ejus sinistram.

3º Ad orationem sequentem post evangelium, præfationem et subsequentes orationes, diaconus a dextris et subdiaconus a sinistris celebranti assistunt.

Sanctus post præfationem cantatur a choro, et a celebrante simul cum diacono et subdiacono recitatur, versus crucem

(1) De Conny, liv. 2, ch. 13.
Tom. III.

altaris sese inclinando, ad *Benedictus* sese erigendo et signando ut in missa.

Diaconus pluviale elevat, dum rami sunt signandi, aspergendi et thurificandi; item ministrat incensum, aspersorium, et thuribulum cum solitis osculis.

4° Completa benedictione, et celebrante ad medium altaris accedente ad palmas distribuendas, diaconus remanens ad cornu epistolæ, stat a sinistris celebrantis, eique et sacerdoti digniori porrigit palmas distribuendas a ministro allatas, osculando illas in parte inferiori, sed non manum celebrantis; subdiaconus autem stat a dextris celebrantis, et pluviale elevat.

Diaconus et subdiaconus bini accedentes accipiunt palmas Celebranti a ministro traditas, immediate post digniorem sacerdotem. In ecclesiis cathedralibus et collegiatis diaconus et subdiaconus aliique ministri parati, si sint canonici, palmas etiam accipiunt post digniorem sacerdotem ante omnes alios; si autem non sint canonici, easdem post illos accipiunt.

Dum incipitur distributio, cantantur antiphonæ *Pueri Hebræorum*, ita ut cantus infra totam distributionem perseveret, antiphonæ repetantur, si non sufficiant, et etiam semper sint, qui cantant.

5° Finita distributione, sacerdos manus in cornu epistolæ lavat, et deinde stans in eodem cornu, medius inter diaconum et subdiaconum, cantat *Dominus vobiscum* et ultimam orationem; qua cantata, diaconus et subdiaconus suos manipulos ministro tradunt, et celebrans cum iisdem accedit ad medium altaris, ibique debita facta reverentia, incensum in thuribulum more solito imponit. Deinde diaconus accipit palmam celebrantis, eique cum solitis osculis offert; tum sua accepta, adhuc stans in suppedaneo altaris, se vertit ad populum, et cantat *Procedamus in pace*; quo cantato ad altare revertitur. Responso *In nomine Christi. Amen*, celebrans cum ministris debitam altari facit reverentiam, et descendit in planum; ubi altari renovata reverentia, subdiaconus apertocapite crucem processionalem accipit, et medius inter duos ceroferarios, præcedente thuriferario, celerius procedit; post.

subdiaconum sequitur clerus per ordinem. et ultimo celebrans cum diacono a sinistris, pluviale non elevante. Solus celebrans cum diacono in ecclesia, et extra eam omnes caput cooperiunt.

6° Cum processio redierit ad altare, subdiaconus deponit crucem, quæ a ministro ad sacristiam statim defertur; ceroferarii candelabra loco solito deponunt; et celebrans cum ministris, facta altari reverentia, palmam et pluviale in plano ad cornu epistolæ deponit, et paramenta ad missam celebrandam accipit. *Vid. Praxis Pontif. tom. II, n. 331-337.*

25. In minoribus ecclesiis parochialibus, in quibus defectu ministrorum benedictio palmarum solemniter fieri nequit, servandum est parvum memoriale rituum Benedicti XIII pro minoribus ecclesiis editum, additum in fine appendicis ad rituale Romanum.

1° Celebrans, præcedente clerico seu ministro cum vase aquæ benedictæ, medius inter duos alios clericos seu ministros, more solito ad altare accedit. Facta aspersione aquæ, ascendit ad altare, illud osculatur in medio, et deinde in cornu epistolæ alta voce recitat antiphonam *Hosanna* manibus junctis et absque signatione, ut supra dictum est n. 23 ad 2; tum eadem alta voce consequenter dicit *Dominus vobiscum*, orationem, lectionem et graduale; deinde manens in cornu epistolæ, sed inclinatus versus crucem altaris, submissa voce recitat *Munda cor, Jube*, et *Dominus sit in corde meo*; tum erectus alta voce legit evangelium, cum *Dominus vobiscum* ante illud, signatione solita, et osculo libri in fine dicendo *Per Evangelica dicta*, sed sine incenso. Tum manibus semper junctis dicit *Dominus vobiscum*, orationem, præfationem, ad *Sanctus* se inclinando versus crucem altaris, ad *Benedictus* se erigendo et signando ut in missa. Deinde subjungit quinque alias orationes.

2° Aspersis et incensatis palmis, ut supra n. 23 ad 4 dictum est, dicit *Dominus vobiscum* et sequentem orationem, qua recitata sermonem solemnitati congruum habere potest.

3° Deinde sacerdos accepta palma ex altari vel ab alio sacerdote, si adsit, et huic palma data, ut dictum est supra

n. 23 ad 5, accedit ad cornu epistolæ, et recitat antiphonas *Pueri Hebræorum*; quibus dictis ad medium altaris regreditur, facta cruci inclinatione se vertit ad populum, et palmas distribuit. Completa distributione lavat manus ad cornu epistolæ, et deinde ibidem dicit *Dominus vobiscum* et ultimam orationem.

4° Recitata oratione palmam accipit, ad medium altaris accedit, facta cruci inclinatione, vertit se ad populum, et in medio altaris dicit *Procedamus in pace*; descendit in planum, ibi altari reverentiam renovat, et bireto se cooperiens, procedit ad processionem; in qua præcedit crucifer, et deinde sequitur sacerdos, medius inter duos clericos seu ministros, alta voce et alternatim cum iisdem, si fieri possit, antiphonas recitans. In processione servantur eadem, quæ supra n. 23 ad 6 dicta sunt. Ad portam ecclesiæ duo clerici seu ministri intrant in ecclesiam, ibique alta voce recitando, omnia peraguntur ac in aliis ecclesiis. Cum processio redierit ad altare, sacerdos facta altari reverentia, ad planum in cornu epistolæ accedit, ibi palmam et pluviale deponit, et accipit manipulum et casulam ad missam celebrandam, in cujus fine legit evangelium s. Joannis.

5° Si in minoribus Ecclesiis cantores adsint, possunt cantare antiphonam *Hosanna*, graduale, *Sanctus*, antiphonas *Pueri Hebræorum* infra distributionem palmarum, et ea, quæ infra processionem præscribuntur. Eo casu sacerdos similiter cantat orationes, lectionem, evangelium et præfationem, sed omnia in cornu epistolæ. Antiphonas autem *Pueri Hebræorum* eo casu recitare non debet, ita ut post acceptam suam palmam, easdem aliis immediate distribuere incipiat.

DE MISSA PRIVATA ET SOLEMNI IN DOMINICA PALMARUM.

26. 1. In omnibus missis sive privatis sive solemnibus una tantum dicitur oratio, ommissa imperata, et etiam commemo-

ratione simplicis, si in officio facta fuerit. Si missa celebretur coram ss. Sacramento exposito, hujus commemoratio in missa privata omitti, et in solemnibus sub unica conclusione fieri debet.

2. In missis privatis et etiam solemnibus, quibus non præmittitur benedictio palmarum, in fine legitur evangelium benedictionis palmarum *Cum appropinquasset*; in illis autem, sive privatis, sive solemnibus, quibus benedictio palmarum præmittitur, in fine evangelium s. Joannis dicitur.

3. In missa privata tota passio ad cornu evangelii est legenda (1). Adeoque sacerdos, lectis graduali et tractu, facta in medio altaris debita reverentia et prætermissis *Mundacor* etc. mox ad cornu evangelii accedit, ibique manibus junctis, ommissis *Dominus vobiscum* et *Sequentia* etc., absolute incipit *Passio Domini nostri* etc. non signando librum neque seipsum: et non respondetur *Gloria tibi Domine*. Ubi notatur esse genuflectendum, flectit utroque genu cum capitis inclinatione, facie ad librum conversa. tempore unius orationis dominicæ, meditans mortem Domini. Cum pervenerit ad partem, quæ in missa solemnibus tono evangelii est cantanda, accedit ad medium altaris, ibique more solito recitat *Mundacor*, *Jube*, et *Dominus sit* etc. deinde redit ad missale, et absolute incipit reliquam partem *Altera autem die*, in cujus fine librum osculatur, scilicet ad initium hujus ultimæ partis, dicit *Per Evangelica dicta*, et respondetur *Laus tibi Christe*.

4. Post benedictionem palmarum infra processionem rami benedicti et ornati inter candelabra altaris poni possunt.

5. In missa solemnibus, dum subdiaconus in epistola cantat *Ut in nomine Jesu* etc. genuflectunt omnes, etiam celebrans cum diacono nisi legat, et permanent genuflexi usque ad *Inferiorum* inclusive (2).

6. Iidem debent esse diaconus et subdiaconus in benedic-

(1) S. R. C. 26 Nov. 1644, n. 1375-1523, et 4 Aug. 1663, n. 2094-2241, 1.

(2) Cærem. Ep. lib. 2, c. 21, n. 13. Vid. tom. I, n. 116 et 117.